

"Lepo" obdarovanje ob rojstnem dnevu Alpske konvencije

Tranzitni promet: z zavrnitvijo prometnega protokola je Italija zamudila priložnost za reševanje tranzitne problematike v Alpah.

Ob praznovanju 20. rojstnega dne je bila Alpska konvencija deležna številnih čestitk, ne pa tudi preveč razveseljivega darila: le dva tedna pred tem je namreč Italija zavrnila ratifikacijo protokolov.

7. novembra 1991 je osem alpskih držav skupaj z Evropsko unijo v Salzburgu/A podpisalo Sporazum o varstvu Alp (Alpsko konvencijo). Mednarodno pogodbo so različni

dejavniki priznali kot instrument čezmejnega sodelovanja, ki nakazuje pravo smer razvoja.

"Alpska konvencija je zgled drugim ekološko občutljivim območjem drugod po svetu," pojasnjuje član južnotirolske vlade Michl Laimer. Christiane Brunner, poslanka avstrijskega državnega zbora in tiskovnega predstavnica Zelenih za področje okolja prav tako meni, da obstajajo številni dobri razlogi za praznovanje, hkrati pa se zaveda, da bo potrebno še marsikaj postoriti. Še toliko pomembneje je Alpsko konvencijo okrepiti sedaj, ko v EU razmišljajo o prihodnji alpski strategiji. V nasprotnem primeru se lahko zgodi, da bodo prevladali zunaj-alpski interesi, kot je npr. neobvladljiv čezalpski tranzitni promet.

Strel v lastno nogo

Dokaz za to je dva tedna pred tem predložil italijanski parlament. S tesno večino in pod pritiski prometnega lobija je bil prometni protokol umaknjen s seznama protokolov, ki jih je potrebno ratificirati. V današnji krizni situaciji, v kateri se je znašla država, je malo verjetno, da bi se nova vlada odločila za ponovno obravnavo tega vprašanja. Povsem absurdno je, da pri tem sploh ni zmagovalca. Marco Onida, generalni sekretar Alpe konvencije, pojasnjuje, da niti prevozniki sami niso zmagovalci. "Zadali so si strel v lastno nogo, saj se bo sedaj Italija občutno težje branila pred enostranskimi ukrepi."

Italija ni edini primer države, ki ni ratificirala protokolov. Ratifikacijo treh protokolov je pred letom dni zavrnila tudi Švica, ki bo leta 2013 od Italije prevzela predsedovanje Alpski konvenciji.

Finančna podpora je nujna

CIPRA, kot ena od ustanoviteljic Alpe konvencije in njena uradna opazovalka, že dlje časa opozarja na nujnost ukrepov. Da bi se trajnostni razvoj lahko dejansko uveljavil, direktor CIPRE International Andreas Götz opozarja, da so poleg politične volje potrebna tudi ustrezna denarna sredstva. "čas je, da nedeljskim pridigam sledijo dejanja."

Viri in več informacij na: www.cipra.org/sl/presse/porocilo-za-medije, www.provincia.bz.it/usp/285.asp?aktuelles (it), www.ferpress.it/?p=34224 (it), www.ots.at/presseaussendung/OTS_20111106 (de), www.dislivelli.eu/blog (it)

Vsebina

["Lepo" obdarovanje ob rojstnem dnevu Alpe konvencije](#)

[CIPRA International išče novega direktorja](#)

[Alpska konvencija v praksi](#)

[Od ekoloških otokov do povezane pokrajine](#)

[Bindingova nagrada za pionirja na področju sončne energije](#)

[O tem in onem](#)

[Prireditve](#)

[Saj ni res, pa je!](#)

CIPRA International išče novega direktorja

Andreas Götz - poznavalec in povezovalac alpske scene.

Andreas Götz, ki je bil direktor CIPRE International od leta 1996, zapušča organizacijo. "Tudi direktorjem se izteče datum veljavnosti in po petnajstih letih je čas za odhod," je pojasnil Götz in dodal, da ga k tej odločitvi ni privedlo nezadovoljstvo ali celo razočaranje, temveč se je pri 52 letih preprosto zaželel, da bi se še enkrat soočil z novimi izzivi. Predsedstvo CIPRE njegovo odločitev obžaluje, jo pa razume. Predsednik CIPRE International Dominik Siegrist je o delu Andreasa Götza govoril le v superlativih: "Andreas Götz je v času, ko je opravljal svoje dolžnosti kot direktor CIPRE, postal najboljši in najuspešnejši poznavalec in povezovalac alpske scene med Ljubljano in Genovo. Z osupljivo samoumevnostjo je povezoval partnerje iz različnih regij in različnih jezikov, jih znal med seboj povezati pri strokovnih projektih in jih pridobiti za trajnostno alpsko politiko."

Njegova namestnica Claire Simon se je odločila, da bo svojo funkcijo opravljala tudi v prihodnje. CIPRA International sedaj išče novega/novo direktorja/direktorico. Razpis je objavljen na spletni strani CIPRE www.cipra.org/sl/delovna-mesta/delovna-mesta.

Alpska konvencija v praksi

Carcoforo: Majhna italijanska občina je prejela nagrado sklada za uspešno izrabo prostora na območju nekdanjega rudnika v turistične namene.

Kako zagotoviti prepoznavnost abstraktnih protokolov Alpske konvencije? Ob 20. obletnici Alpske konvencije je Stalni sekretariat nagradil sedem projektov, ki želijo prispevati k trajnostnemu razvoju Alp. Nagrada znaša skupaj 45.000 evrov. Crévoux, manjša gorska občina v francoskem departmaju Visoke Alpe in članica Omrežja občin Povezanost v Alpah, stavi na e-kolesa: 135 prebivalcev lahko udobno in okolju prijazno premaga 500 višinskih metrov med štirimi zaselki. Sicer pa je e-mobilnost del lokalne turistične zasnove, saj lahko obiskovalci njihova kolesa uporabljajo brezplačno.

Projekt francoskega združenja Empreintes 74, ki se ukvarja z odnosom mladih do gorá, je bil nagrajen v kategoriji Mladi. V združenju Empreintes 74 v sodelovanju s šolarji iz Annecyja/F, alpskega mesta leta 2012, snemajo kratke filme, ki raziskujejo odnos mladih do gorskega sveta in želijo izvedeti, kaj mladi generaciji pomeni živeti

v Alpah.

Druge nagrade sklada so prejele manjše občine iz Italije (Carcoforo, Veglio) in Avstrije (Štefan na Zilji) ter dve italijanski društvi (Donne di montagna, Legambiente Verona). Med drugim so bili nagrajeni njihovi projekti za oživljanje tradicionalnih rokodelskih del in obrtnih veščin ter projekti za ozaveščanje o pomenu vode.

Viri in več informacij na: www.alpconv.org/themes/Award_results_sl

Od ekoloških otokov do povezane pokrajine

Novembra se po nekaj več kot treh letih izteka vsealpski projekt ECONNECT. Najpomembnejše ugotovitve projekta lahko strnemo v naslednje točke: ogrožene živali živijo predvsem zunaj zavarovanih območij; mnogo ljudi se ne zaveda, kako pomembna so ekološka omrežja; za učinkovito gospodarstvo je potrebna biotska raznovrstnost. Partnerji projekta ECONNECT zahtevajo, da se izvajanje ukrepov varstva in ohranjanja živali in rastlin ne sme omejiti le na posamezne "ekološke otoke" oz. koridorje, saj ekosistem lahko varuje pred naravnimi ujmami in se prilagaja podnebnim spremembam le, če obstaja naravna raznovrstnost. "Ekološko povezanost moramo priznati kot družbeno pomembno vrednoto," je zato zapisano v priporočilih, ki so jih projektni partnerji naslovili na politiko. Poleg tega partnerji zahtevajo, da je z ugotovitvami glede stanja gozdov in tekočih voda, pridobljenimi z javnim denarjem, treba seznaniti javnost. V obrazložitvi so navedli tudi, kateri življenjski prostori morajo biti med seboj povezani.

V sedmih pilotnih regijah, kjer se je izvajal projekt, so habitati sedaj uspešno povezani. Projekt avstrijskega Narodnega parka Visoke Ture je medtem botroval akcijskemu načrtu za divjega petelina, ki ga v Avstriji izvaja Zvezna dežela Koroška.

Viri in več informacij na: www.econnectproject.eu

Bindingova nagrada za pionirja na področju sončne energije

Veliko nagrado fundacije Binding bo letos prejel Gallus Cadonau, direktor švicarske agencije Solaragentur Schweiz. Nagrada, ki znaša 50.000 CHF, je ena najpomembnejših nagrad na področju varstva narave in okolja v Evropi. Tokratno geslo Bindingove nagrade se je glasilo: Gradnja, energija in okolje. Kot pojasnjuje Cadonau, pionir na področju sončne energije, plus-energijske zgradbe ustrezajo današnjemu stanju tehničnega razvoja. Ta standard je zato potrebno uvesti za vse novogradnje in prenove. "Zaradi prizadevanj Cadonaua ima Švica okolju prijaznejšo zakonodajo," so zapisali v svetu fundacije ob podelitvi nagrade v začetku novembra v Vaduzu/FL.

Poleg velike so bile podeljene tudi tri male nagrade. Nagrajena sta bila Josias Gasser, politik in "zeleni" podjetnik iz Graubündna, in podjetje ÖkoBeschaffungs Service Vorarlberg. To podjetje je za lokalne skupnosti vzpostavilo platformo, kjer je mogoče kupovati ekološke in trajnostne izdelke in materiale. Tretjo malo nagrado fundacije pa je prejela Josiane Meier za svoja prizadevanja za čezmejno prostorsko načrtovanje v dolini Alpskega Rena.

Viri in več informacij na: www.solaragentur.ch (de), www.umweltverband.at/index.php?eID=tx (de), www.alpenstaedte.org/de/projekte/alpstar (de)

O tem in onem

Smučišče Andermatt - Sedrun: večje, dražje ... in še bolj uničevalno

Švici se med Sedrunom in Andermattom, na meji med kantonoma Graubünden in Uri, obeta ogromno novo smučišče. Uredili bodo smučišča in zgradili vlečnice s kapaciteto 800.000 smučarjev dnevno. Primerljivo velika območja so le še Zermatt, Verbier in St. Moritz. Projekt je povezan s turističnim središčem, ki ga v Andermattu gradi egiptovski investitor Samih Saviris. Da bi bilo oddajanje in prodaja šestih luksuznih hotelov in 500 nadstandardnih stanovanj čim uspešnejše, načrtujejo povezavo bližnjega smučišča Nätschen - Andermatt s Sedrunom. Z vzpostavitvijo nove povezave so se strinjala tudi najpomembnejša okoljska združenja. Po novih načrtih pa naj bi nastalo povsem novo smučarsko območje - okoljska združenja so že izrazila svoje nasprotovanje. Projekt takih razsežnosti bi povzročil preveliko porabo energije in vode za potrebe umetnega zasneževanja, hkrati pa bi bila ogrožena tudi neokrnjena narava. Poleg tega je vprašljiva tudi finančna smoternost projekta - novo smučarsko območje bi bilo dražje tudi za smučarje. Okoljske organizacije so izračunale, da bi se dnevna karta podražila za približno 30 frankov.

Viri in več informacij na: www.sac-cas.ch/index.php?id=1936&L=0 (de), www.pronatura.ch/content/data/111018_CP (fr)

Brenner: gigantski vetrni park namesto energijske učinkovitosti

Gradnja najvišje ležečega vetrnega parka v Alpah na prelazu Brenner naj bi se sedaj le začela - in to kljub dejstvu, da predloženi projekti niso prestali presoje vplivov na okolje (PVO). Prvotno je bilo načrtovanih 22 skoraj 100-metrskih vetrnic na Sattelbergu/I in še devet na prelazu Sandjoch/I. Vetrni elektrarni naj bi zgradili nad 2.000 metrov nadmorske višine, a za obe se je postopek presoje vplivov na okolje končal z negativno odločitvijo: projekt bi imel škodljive posledice tako za pokrajino, kot tudi za številne ptice selivke. Zaradi tega vetrnic na prelazu Sandjoch ne bo, vseeno pa se bo gradilo na Sattelbergu. Obstaja nekaj omejitev - npr. postavitve treh vetrnic manj. Gorska in naravovarstvena združenja ocenjujejo projekt negativno, saj opustitev enega projekta še ne pomeni, da bo zato drugi projekt okolju bolj prijazen. Zaradi tega sedaj preučujejo možnost vložitve pritožbe na upravnem sodišču.

Prvotno načrtovani vetrni park bi letno proizvedel okoli 100 mio. kilovatnih ur, kar znaša 1,6 odstotka južnotirolske proizvodnje električne energije. Poraba električne energije v pokrajini Bolzano se letno poveča za 80 mio. kilovatnih ur.

Viri in več informacij na: <http://unsersattelberg.wordpress.com> (de), www.tiroler-umweltanwaltschaft.gv.at (de), www.tirol.gv.at/kundmachungen/kundmachung (de), www.leitwind.com/Home (de)

Regije od EU zahtevajo učinkovitejše varstvo podnebja

Evropska unija si premalo prizadeva za varstvo podnebja. Takega mnenja sta regiji Rona-Alpe in Lombardija. Zato regiji skupaj z drugimi evropskimi regijami v izjavi, sprejeti v Lyonu, od Bruslja zahtevata več zavezanosti na tem področju. Za uresničevanje ambicioznih ciljev na področju varstva podnebja so se sicer opredelile tudi nekatere regije same.

Rona-Alpe in Lombardija nameravata vsako leto energijsko prenoviti tri odstotke javnih in zasebnih zgradb. Prebivalce bosta spodbujali in jih podpirali pri njihovih prizadevanjih za zmanjšanje izpustov CO₂ za 30 odstotkov. Evropska unija naj bi tako do leta 2020 potrebe po energiji zmanjšala za 30 odstotkov in ne za 20 odstotkov, kot je bilo sprva načrtovano. Poleg tega regije zahtevajo okrepitev vloge lokalnih in regionalnih dejavnikov na področju varstva okolja, imele pa naj bi tudi korist od dobička iz sistema trgovanja z emisijami.

Viri in več informacij na: www.theclimategroup.org/assets/files (en)

Alpske reke, stisnjene v oklep

Zajezone, stisnjene v kanale, uravnane ali izsušene - nekdaj divjim alpskim rekam se slabo piše, ugotavljata nemška in

italijanska študija. Italijanska študija, katero sta objavili Legaambiente in CIPRA, je pokazala, da v pokrajini Piemont pogosto ne upoštevajo zakonsko določene količine preostale vode v rekah. To je tudi razlog, da zlasti v poletnem času številne reke presahnejo.

WWF je v svoji študiji podrobneje preučila kakovost voda, bogastvo vrst in ohranjenost naravnosti vodotokov 15 rek v Avstriji, Nemčiji in Švici. Samo polovica raziskanih odsekov je v omejenem obsegu še ekološko neokrnjenih. V zelo slabem stanju je reka Traisen pri St. Pöltnu/A. Najbolje je bila ocenjena reka Sense v švicarskem kantonu Bern.

Vir in druge informacije: http://assets.wwf.ch/downloads/wwf_alpenfluesse, www.legambientepiemonte.it/doc (it)

Wiki podpira gorske projekte

Šteje se, meri, opazuje, analizira ... za obdobje 2007-2013 je Evropska unija raziskovalnim projektom na področju okolja namenila 1,89 milijarde evrov, a številni rezultati, ki bi jih bilo mogoče koristno uporabiti tudi za gorska območja, ostajajo javnosti nepoznani. Projekt Evropske unije mountain.TRIP želi to sedaj spremeniti. V preteklih dveh letih so tako partnerji projekta mountain.TRIP iskali in ocenjevali projekte, ki so pomembni za evropska gorska območja, kot so Apenini, Alpe in Pireneji. Raziskovali so tudi načine, kako se o izsledkih projektov govori in piše, obenem pa so tudi sami razvili in preizkusili različne strategije. Na spletni strani projekta mountain.TRIP so predstavljeni številni primeri, med drugim tudi spletna platforma mountain.WOCUR, v okviru katere je na podlagi programa Wiki zagotovljena podpora znanstvenikom pri komuniciranju rezultatov na razumljiv in privlačen način. Da so znanstvene predstavitve lahko tudi duhovite, dokazujejo kratki filmi.

Viri in več informacij na: www.mountaintrip.eu (en)

Prireditve

Konferenca/kongres: **Managing Alpine Future II.** 21.11.2011 – 23.11.2011. Innsbruck. Jezik: en. Organizira: Alps GmbH, Zentrum für Naturgefahren Management, Innsbruck/AT.

Informacije: www.alp-s.at/cms/de/conference/.

Konferenca/kongres: **Prima conferenza progetto climaparks.**

24.11.2011. Venzona (UD). Jezik: it, sl. Organizira: Parco Naturale Regionale della Prealpi Giulie, Resia (UD)/IT.

Informacije: www.parcoprealpigiulie.it/public/file/Eventi_e_news/

[invito_climaparks.pdf](#).

Predavanje: **Trajnostna mobilnost v slovenskih Ob#268;inah.**

24.11.2011. Ljubljana, Ministrstvo za promet, Langusova ulica 4. Jezik: sl.

Organizira: Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za promet, Ljubljana/SI.

Informacije: <http://www.cipra.org/sl/alpmedia/prireditve/3782>.

Festival/koncert: **Koncert: Idrija Alpine Town of the Year closing ceremony.** 11.12.2011. Idrija. Jezik: sl. Organizira: Občina Idrija, Idrija/SI.

Informacije: www.idrija.si

Konferenca/kongres: **Herausforderungen und Lösungen für zukunftsfähige Gemeinden.** 17.1.2012. Region Waldviertel, Horn.

Organizira: 'die umweltberatung' Niederösterreich, St. Pölten/AT.

Informacije: www.umweltberatung.at/start.asp?ID=40420&b=6887.

Saj ni res, pa je!

... Alpam v alpski republiki Švici ni lahko. Pa tokrat sploh ne gre za puste paragrafe neke mednarodne pogodbe.

Stranka Alpski parlament je za parlamentarne volitve predstavila svoj čustveno obarvan, povsem spiritualen program: "Tri gore, robusten in mogočen Eiger, vzvišen Mönch in obiska vredna Jungfrau, predstavljajo prav posebne simbole kozmičnega principa trojstva, ki bo v kritičnem času človeštva igralo posebno vlogo." Klicu kozmičnega je sicer sledilo bolj malo švicarskih volivcev, morda pa bo lepota vseh treh gora navdihnila vsaj kaj prizemeljskega - denimo naslednjo razpravo v parlamentu o Alpski konvenciji.

Vira: www.nzz.ch/nachrichten/politik/schweiz, www.alpenparlament.tv/playlist

Slikovni material: Caroline Begle - Darko Todorovic - [acrugnola/flickr.com](https://www.flickr.com/photos/acrugnola/)